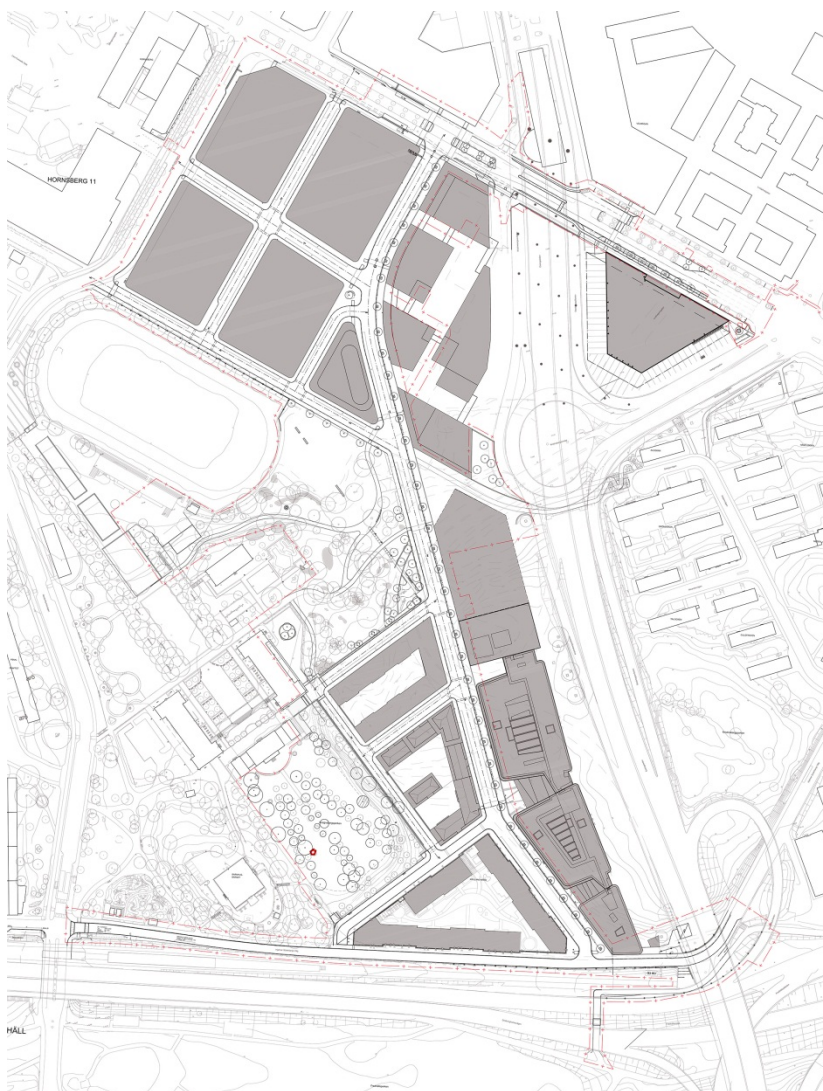

KRISTINEBERG SLOTT. SYSTEMHANDLING FÖR GATOR OCH PARK

Orienterande PM för teknikområde - gata, trafik, park och gestaltning

Allmänt, omfattning, Tidigare utredningar, Avgränsningar

Programarbetet för gator, park och allmän mark har omfattat utredning, utformning samt gestaltning. Arbetet har utförts av Sweco Architects och Grontmij AB. För delar av Kristinebergs Slottspark i redovisningen svarar Nivå Arkitekter.

Det aktuella området på Nordvästra Kungsholmen begränsas av Lindhagensgatan-Nordenflychtsvägen och tunnelbanan/Drottningholmsvägen.

En komplett systemhandling för gatorna i området färdigställdes för drygt två år sen. Gatustudierna i den planeringsomgången baserades på att SL skulle anlägga en ny bussdepå under Kristinebergs idrottsplats med tillfartsvägar och serviceutrymmen under de planerade gatorna. Detta styrde i hög grad gatunivåer och ledningsförläggning. Efter att bussdepån utgått som förutsättning har det funnits behov av en ny systemhandling. De nya förhållandena har medfört att mer av värdefull park-och naturmark kan behållas bland annat flertalet av de vackra träden, intill Kristinebergs idrottsplats.

Lindhagensgatan och Nordenflychtsvägen har byggts om tidigare. Vissa delar påverkas av den aktuella projekteringen. Nordenflychtsvägen påverkas genom en ändrad sektion mellan Lindhagensgatan och Elersvägen samt något i anslutningarna vid Elersvägen (och Hjalmar Söderbergs Väg?).

Essingeledens trafikplats vid Hornsberg byggs om för närvarande (2014) och detaljprojektering har genomförts för Lindhagensgatan vid den nya samverkancentralen. Projekteringarna är samordnade men vissa justeringar bland annat av övergångstället invid Långa Gatan kommer att behövas.

Detaljprojektering har även genomförts för ombyggnad av Hjalmar Söderbergs Väg och nya arbetsgator runt Krillans Krog. På grund av förseningar av projektet har delar av den färdiga detaljprojekteringen lyfts in (tillbaka) i systemhandlingen för programområdet

Totalt omfattar vår del av systemhandlingen tolv gator med 13 korsningar.

I vår handling ingår förutom detta PM även:

- Översiktsplan med gatunamn,
- Översikter med gatumått mm
- Markplaneringsplaner
- Profiler
- Vissa sektioner och detaljer
- Gatuöverbyggnader

Systemhandlingen redovisar en målbild där alla förändringar är genomförda. Förändringarna kommer att pågå under lång tid vilket gör att det krävs studier av olika etapplösningar. Detta är komplicerat men ingår ej i systemhandlingen.

Gatustruktur, funktion och flöden

Gatunätet inom Kristinebergshöjden är öppet utan avstängningar, enkelriktningar eller återvändsgator. Strukturen i nordvästra delen och vid Kristinebergs Slott ger ett gatunät av

Hastigheter

Alla gator inom området förutsätts få 30 km. Eventuellt kan Långa Gatan tåla 40 km/tim.

I systemhandlingen redovisas inga särskilda åtgärder för hastighetssäkring. I tidigare planeringsomgångar har diskussioner dock förts om förhöjda gatukorsningar med genomgående gång (-o cykelbanor) utmed Lindhagensgatan och Nordenflychtsvägen samt på ett par platser inom området.

En översyn av behovet av hastighetssäkring samt värdering av risken för genomfartstrafik särskilt i rutnätsgatorna (bostadsdelen) i nordvästra delen behövs därför inför kommande detaljprojektering.

Parkering, angöring, varuförsörjning mm

Parkering anordnas inom fastigheterna med in-och utfarter över gångbana. Parkeringskvoten är i planen föreslagen till (x) p-platser/lägenhet. Utöver detta kommer besöksparkering och angöring bli möjligt på de flesta gatorna, ibland på båda sidor. Undantag är Hjalmar Söderbergs Väg, Diagonalen samt Parkgatan, som blir så smala att de inte klarar parkering. Det blir däremot möjligt att stanna för angöring till intilliggande fastigheter.

Busstrafik

Lindhagensgatan och Nordenflychtsvägen är busstrafikerade med hållplatser i anslutning till det nya området. Inom området planeras däremot inte för reguljär busstrafik.

Kristineberg är närmaste tunnelbanestation men även Thorildsplan och Stadshagen ligger på rimliga avstånd.

Cykeltrafik och gångtrafik

Cykelbanor finns på Lindhagensgatan och utmed Nordenflychtsvägen. På övriga gator kommer cyklisterna att blandas med biltrafik.

Under tidigare utredningsfas har utretts förutsättningarna att rusta den strategiska, men trånga och trista, gc-tunneln mot Fredhällsparken (under Drottningholmsvägen mitt för Långa Gatan). I systemhandlingen föreslås inga konkreta åtgärder för själva tunneln men däremot en justering av nivåer och stråk vid området under Essingeleden. Gångtunneln och de omkringliggande delarna ska utvecklas senare i ett separat projekt. Vid utformningen av gatunätet har förbindelsen getts ökad dignitet genom kopplingen till den trädplanterade gångbanan utmed Långa gatan. Förbindelsen leder även mot Äppelparken.

Övergångställen redovisas i alla viktigare gångsamband. Utöver dessa föreslås gångpassager i de flesta korsningar.

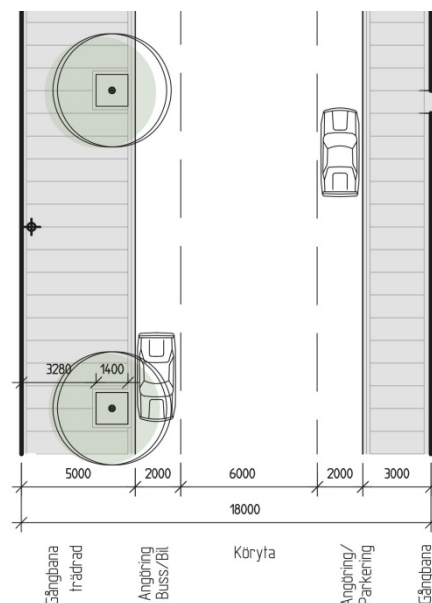
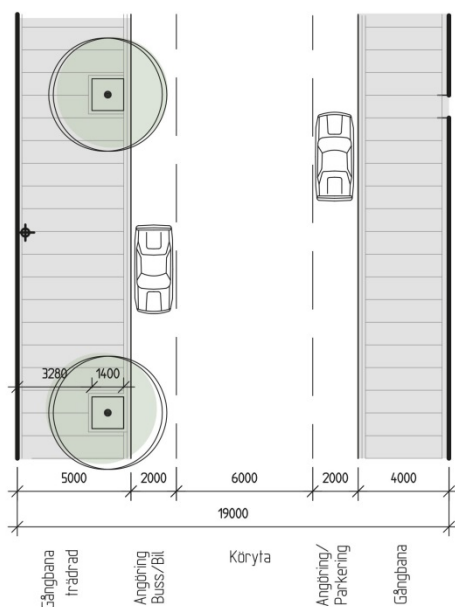
Gatutformning, sektioner och geometri

Nedan redovisas principsektioner och planutsnitt för de olika gatorna.

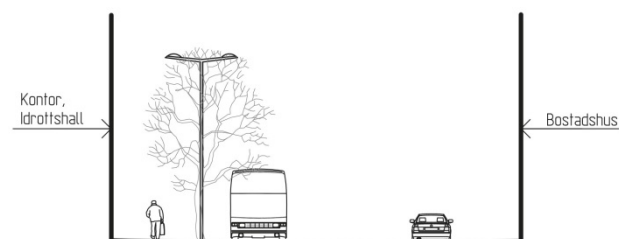
Gatubredderna inom området varierar mellan 9,5 meter (Parkgatan) och 19 meter (norra delen av Långa Gatan). Körbanorna varierar mellan 7,0 -10,0 meter. Med "avdrag" för parkerade bilar, 2,0 m, gör detta att utrymmet för den rörliga trafiken varierar mellan 5,5-6,0 meter. Undantaget är Elersvägen och en av tvärgatorna mot slottet där utrymmet är 5,15 respektive 5,0 meter. Detta har bedömts möjligt eftersom flöden och hastigheter är låga,

andelen stora fordon litet samt att det, med föreslagna parkeringsförbud, finns goda möjligheter att få undan snö.

Mittrefuger har inte bedömts vara nödvändiga eller önskvärda utom på Lindhagensgatan och på den norra delen av Långa gatan. Bredder redovisas på översiktsritningarna, skala 1:400.

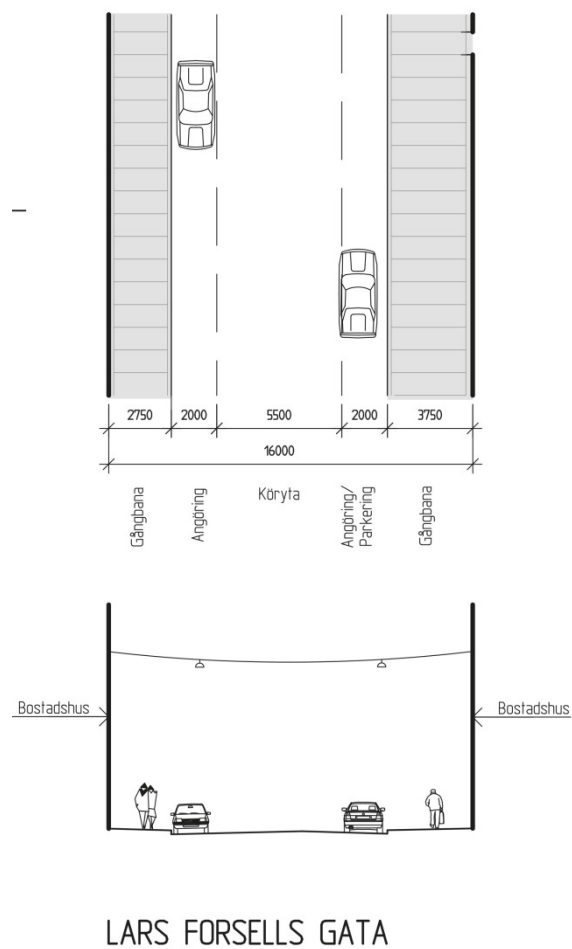
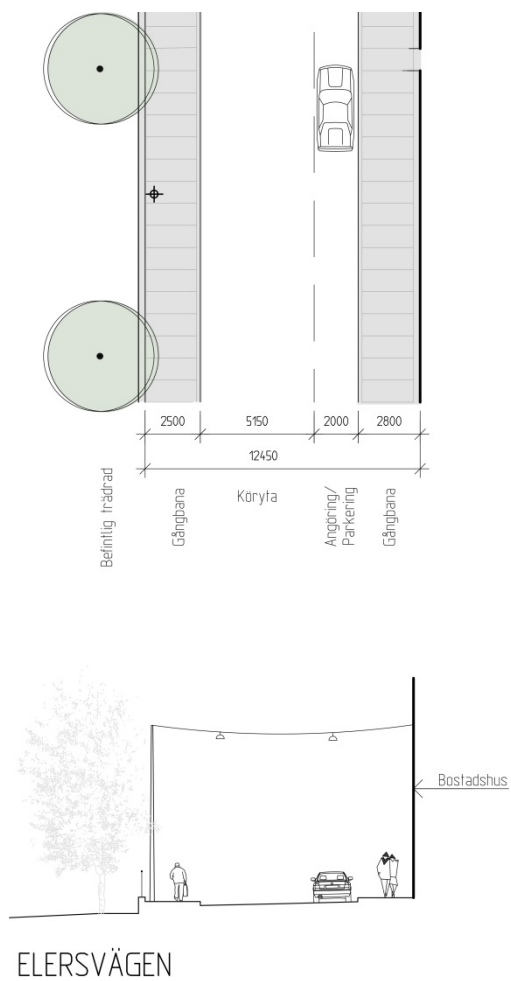

LÅNGA GATAN, NORRA DELEN

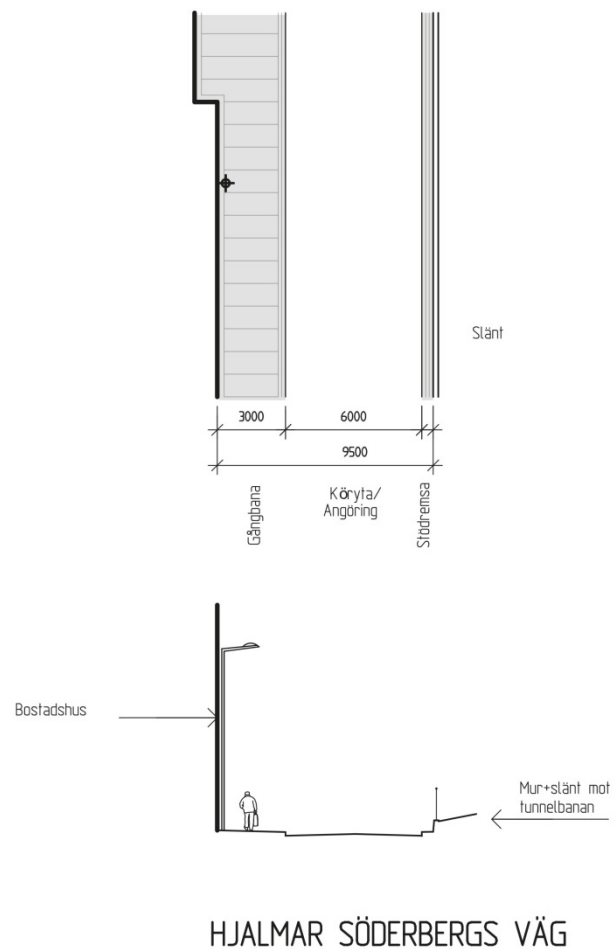
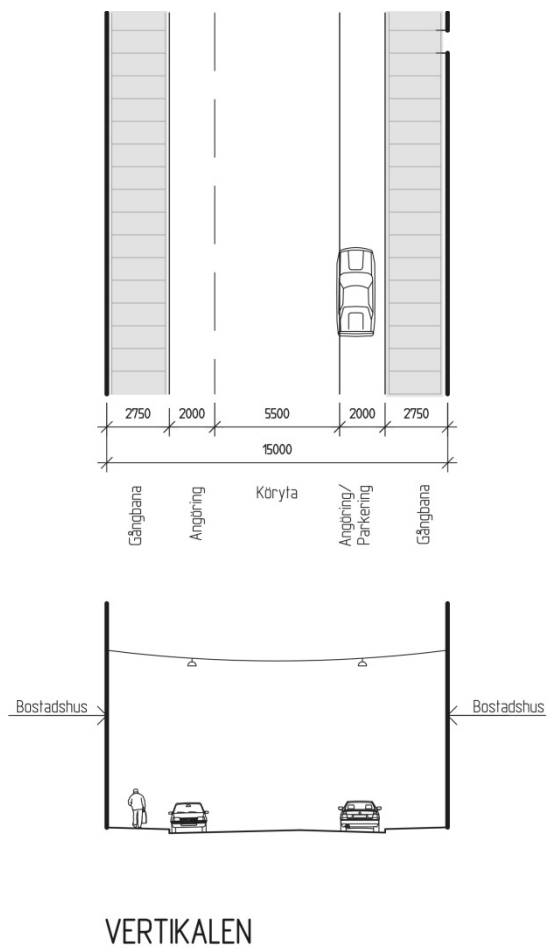

LÅNGA GATAN, SÖDRA DELEN

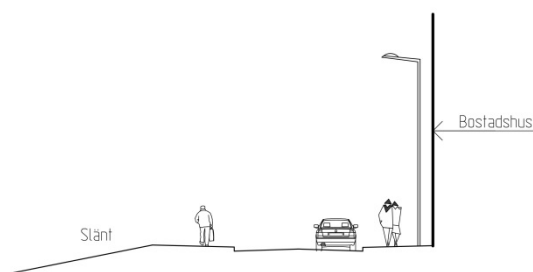
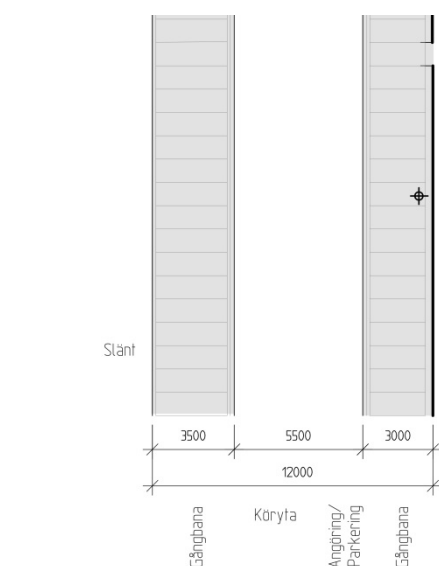
Sektioner långa gatan

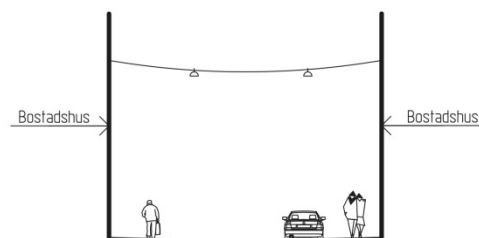
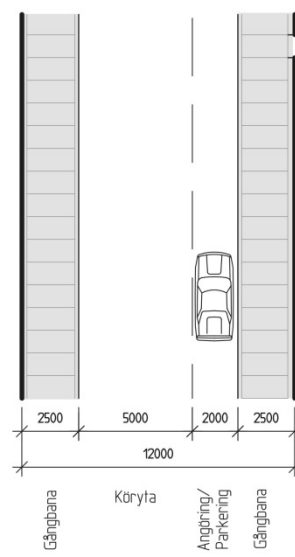
Sektion Elersvägen och Lars Forsells Gata

Sektion Vertikalen och Hjalmar Söderbergs Väg

DIAGONALEN

TORGGATAN

Sektion Diagonalen och Torggatan

Lutningar, höjdsättning

Höjdskillnaderna inom området är stora. Allra lägst, på +3,0 meter ca, ligger korsningen vid Nordenflychtsvägen/Elersvägen. Högsta planerade gatuhöjd, +20 ca finns på Långa gatan dvs en höjdskillnad på ca 17 meter. Ingreppen kommer ändå bli stora eftersom högsta befintliga marknivå ligger på + 24 ca.

Trots det har flertalet gator måttliga lutningar- mindre än 3%. Brantast är Elersvägen som lutar 7,5% på ett kortare avsnitt. Långa Gatan lutar 5 % i klättringen över höjden. Den branta lutningen på Elersvägen har valts för att kunna behålla så många som möjligt av de vackra träden utmed idrottsplatsen och ändå klara en anslutning till Långa gatan utan trappor. Det är i hög grad höjdförhållandena och träden utmed Elersvägen som styrt höjdsättningen av gatorna.

Korsningarna är endast översiktligt höjdsatta. Detaljering måste ske vid övergångsställen och gångpassager. Detta gör att angivna höjder vid hushörnen kommer att påverkas. Redovisad

höjdsättning kan därför inte användas, rakt av, för att låsa hushörnen vid byggherrarnas kommande projektering.

Gatubyggnad, Överbyggnader, geotekniska förutsättningar

Föreslagna gatuöverbyggnader redovisas på ritning KST10-S001.

Markförhållandena varierar inom området. Kvarteren och gatorna närmast Lindhagensgatan som ligger på SL:s nuvarande depåutrymme, kommer att hamna på utfyllnad. Metod för att hantera utfyllnaden och övrig geoteknik har inte utretts i systemhandlingen. En längre sträcka, ca 300 m, av Långa Gatan hamnar på berg. Även här förutsätts normal överbyggnad ovan ursprängd ny bergnivå.

Landskap, gestaltning, ytskikt mm

Gestaltungsprinciperna för gatorna i Kristinebergshöjden följer de principer som finns framtagna för Nordvästra Kungsholmen. Den övergripande principen är att skapa ett generellt gatunät med en genomgående karaktär och en egen identitet som är lika för hela Nordvästra Kungsholmen.

Grundtanken härrörs från den klassiska stenstadens typologier, med enkelt och tydligt gatunät som bildar en ram i vilken en variation av bebyggelse, parker och torg finns.

För Nordvästra Kungsholmen finns sedan tidigare ett framtaget möbleringsprogram som beskriver vilken typ av markbeläggning, utrustning och mått som bör användas inom det nya bebyggelseområdet. Gatugestaltningen för Kristinebergshöjden följer i stort sett dessa riktlinjer.

Gestaltningen av gatorna i området följer en indelning i primärgator och sekundärgator. Till primärgator räknas Nordenflychtsvägen, Långa gatan samt Lindhagensgatan som har en särställning som en planterad esplanad. Övriga gator räknas som sekundärgator.

I systemhandlingen för Kristinebergshöjden ingår delar av Kristinebergs Slottspark. Dessa delar samredovisas med gatorna i handlingen och är gemensams framtaget av Nivå och Sweco. Gestaltningen och principer för parken redovisas i ett program.

Närliggande projekt av intresse är även övrig upprustning av Kristinebergs Slottspark, ombyggnaden av Nordenflychtsvägen och Kristinebergs Strandpark. Ombyggnaden av Trafikplats Lindhagen med förbättrade gångvägsförbindelser under Essingeleden samt kontorsbebyggelse mellan Långa gatan och Essingeleden med ett nytt kvarterstorg.

I Kristineberg finns ett stort antal äldre ekar och sammanhängande miljöer med äldre träd. I arbetet med Kristinebergshöjden har stor vikt lagts på anpassa och spara befintliga värdefulla träd och vegetation. En så pass omfattande exploatering som Kristinebergsprojektet omfattar innebär dock att ett relativt stort antal äldre träd kommer behövas ta ner. Därför är det viktigare att den vegetation som ska sparas skyddas under det fortsatta arbetet. En trädplan har tagits fram som redovisar alla träd inom området, dess status och hur de ska skyddas.

Lindhagensgatan

Lindhagensgatan är nyligen ombyggd till en trädplanterad esplanad. I samband med utbyggnaden av Kristinebergshöjden kommer en del förändringar att ske längs med Lindhagensgatan. I höjd med Långa Gatan kommer ett antal träd i den nya mittremsan att tas bort för att skapa en ny korsning. Istället föreslås en förlängd trädrad närmare Essingeleden med fyra nya träd. I östra delen av området finns en planerad samverkanscentral med en ny brandstation. Utformningen av brandstationen och brandbilarnas behov kommer att påverka trädplanteringar och utformning längs Lindhagensgatan.

Långa gatan

Långa Gatan får en enkelsidig trädallé på östra sidan. Trädallén är genomgående. Allén föreslås planteras med ek. Ett relativt stort träd som på sikt kommer ge en tydlig karaktär åt gaturummet och som anspelar på de befintliga ekar som försvinner i samband med exploateringen. I linje med trädraden finns även belysningsstolpar och plats för cykelparkering.

Ett genomgåendes stråk med skelettjord finns under delar av gångbana och gata. Tanken är också att vatten från gångbana samt delar av gatan ska ledas till skelettjorden samt intilliggande magasin och fungera som lokalt omhändertagande av dagvatten med fördröjning samt viss infiltration. Dessa lösningar är inte helt färdigutredda i granskningsversionen av systemhandlingen.

Elersvägen

Elersvägen på delen mellan Nordenflychtsvägen och Långa Gatan ingår i systemhandlingen. Gatan har en måttsättning som är anpassad, dels för att de nya kvarteren ska liva med de befintliga på den norra delen närmast vattnet, dels för att spara de befintliga träden längs med idrottsplatsen. Längst upp på Elersvägen ersätts några av de befintliga träden med nya beroende på ändrade nivåförhållanden.

Hjalmar Söderberg Väg

Hjalmar Söderbergs väg bevaras i stort i sin nuvarande sträckning och bredd. Gatan är tydligt definierad av tunnelbanan i söder och på västra delen av befintliga murar och parkmark. I östra delen under och intill Essingeleden sker en mindre nivåjustering och breddning mot tunnelbanan för att skapa bättre förutsättningar för kopplingar söderöver. Gestaltungsarbetet med platsen under Essingeleden och kopplingen under Drottningholmsvägen är inte färdigutrett. Frågan hänger till viss del samman med den nya intilliggande bebyggelsen samt ägoförhållandena på platsen.

Övriga gator

Övriga gator i området får en enklare gestaltning utan träd och med för området generella markmaterial.

Utrustning och material

Utrustning som markgaller, stamskydd, bänkar och skräpkorgar är valda från områdets möbleringsprogram. Färgsättningen i området är samordning i en mörkgrå färgskala. Markmaterial och beläggningsdetaljer tar också sin utgångspunkt från möbleringsprogrammet.

Återstående. Restlista

Följande viktigare punkter frågar återstår att klarlägga:

- Hastighetssäkring på lokalgatorna
- Detaljering av höjdsättning vid hushörn och vid övergångsställen/gångpassager
- Gestaltning av området under Essingeleden samt gångtunnel under Drottningholmsvägen
- Mindre torgplatser i korsningspunkter Långa gatan – Lars Forsells gata samt Nordenflychtsvägen – Lindhagensgatan. Torgplatser för utformas när funktioner på närliggande hus har klarnat.
- Vidare gestaltning av naturlek och parkelement i ekparken.
- Placering och antal av utrustning som skräpkorgar, bänkar, cykelställ mm behöver samordnas med den nya bebyggelsen när den tar form.

Efter granskning av systemhandlingen har följande principiellt viktiga punkter tillkommit:

- Överväg annan utformning, med genomgående gångbana i korsningar mot Nordenflychtsvägen. Eventuellt även mot Lindhagensgatan.
- Avsmalning av körbana ("öron") vid övergångsställen på ex Långa Gatan bör övervägas.
- Översyn av om parkering behövs i den utsträckning som redovisas. Istället för parkering/angöring kan breddning av gångbana med träd övervägas/ordnas på ex Lars Forsells Gata.
- Komplettering med övergångsställen över Nordenflychtsvägen vid Elersvägen och Lars Forsells Gata.
- Justering av lägen på övergångsställen i Långa Gatan. Kan påverka trädplacering.
- Behov av plats för försänkt återvinningsstation inom nya fastigheter utreds vidare.
- Översyn av lägen för övergångsställe och träd i korsningen Långa Gatan och Diagonalen.

En del av ovanstående har (i likhet med en del smärre granskningssynpunkter) förts in som texter på ritningarna för ställningstagande inför framtida detaljprojektering.

Joel Berring/Göran Nordberg/Anna Norén